

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
17/3183

Dato
16. oktober 2017

Svar på høring om utkast til ny personopplysningslov - gjennomføring av personvernforordningen i norsk rett

Vi viser til brev av 6. juli 2017 vedrørende ovennevnte sak.

Kulturdepartementet har følgende tilbakemelding:

Forholdet til åndsverkloven

I høringsnotatet foreslår Justis- og beredskapsdepartementet at ordningen med konsesjon fra Datatilsynet ikke videreføres. Som det fremgår av høringsnotatet kan derfor unntaksbestemmelsen i åndsverkloven § 56a oppheves. Kulturdepartementet har ingen merknader til dette, og legger til grunn at denne lovendringen gjennomføres i forbindelse med andre endringer i åndsverkloven etter at eventuelt ny personopplysningslov er vedtatt.

Åndsverkloven har også egne personvernbestemmelser i § 45c (rett til eget bilde) og § 39j (bestilte portretter). Det vises til tidligere kontakt med Justis- og beredskapsdepartementet om disse bestemmelsene. I Prop. 104 L (2016–2017) om ny åndsverklov ble det ikke foreslått endringer i § 45c og § 39j, men det ble vist til at dette ville bli vurdert i arbeidet med endringer i personvernlovgivningen.

Etter Kulturdepartementets vurdering er det behov for en nærmere gjennomgang av både plassering av og materielt innhold i disse bestemmelsene. Kulturdepartementet legger til grunn at arbeidet naturlig kan inngå i forbindelse med den varslede samordningen av bestemmelsene i straffeloven kapittel 21 og gjeldende åndsverklov kapittel 6a, jf. Prop. 104 L (2016–2017) side 303.

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kontoradresse
Grubbegata 1
www.kud.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 866

Avdeling
Administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Kjersti Merethe
Jahren Jovik
22 24 78 73

Øversettelsen av forordningen

Den engelske versjonen av forordningen artikkel 9 nr. 1 fremgår det at blant annet behandling av personopplysninger "... *revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs*" som hovedregel ikke skal finne sted.

Den samme formuleringen gjentas i fortalens punkt 71 og 75.

I den svenske øversettelsen er "*revealing*" øversatt med "*avsløjar*". I den danske og i den uoffisielle norske øversettelsen er begrepet "*avsløre*" ikke benyttet, men "*om*" rasemessige eller etnisk opprinnelse osv. Kulturdepartementet legger til grunn at valg av ordlyd i øversettelsen ikke innebærer et strengere krav enn det som følger av den offisielle forordningsteksten.

Videre ønsker departementet å bemerke at øversettelsen av "*religious or philosophical beliefs*" til "*religion, overbevisning*" ikke nødvendigvis har helt sammenfallende betydning. Det er ikke klart ut i fra øversettelsen alene hva som ligger i begrepet "overbevisning" i denne sammenhengen. Begrepet "religion" rommer vesentlig mer enn religiøs overbevisning (f.eks. religiøs adferd av rituell eller annen symbolsk karakter). Her er det vel den personlige overbevisningen som er beskyttelsesverdig, både den som er religiøst og den som er filosofisk motivert.

En bedre øversettelse vil være "religiøs eller filosofisk overbevisning". En slik øversettelse vil være i godt samsvar med den svenske. Alternativt kan begrepet "livssyn" benyttes, slik at øversettelsen blir slik: "*Behandling av personopplysninger om rasemessig eller etnisk opprinnelse, politisk oppfatning, religion, livssyn eller fagforeningsmedlemskap, samt...*"

Bestemmelsene om behandling av personopplysninger for arkivformål i allmennhetens interesse, for formål knyttet til vitenskapelig eller historisk forskning eller for statistiske formål

Forordningen artikkel 6 e regulerer adgangen til å behandle personopplysninger der behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt. Det fremgår av høringsnotatet at det i slike tilfeller kreves et supplerende rettslig grunnlag i nasjonal rett.

For å ivareta behovet for langtidslagring og tilgjengeliggjøring av kulturarvsmateriale, blir personopplysninger som inngår i dette materialet behandlet. Eksempler på dette er personopplysninger i arkiv som skal avleveres til Arkivverket eller kommunale arkivdepot og i allment tilgjengelige nettdokumenter som kan samles inn automatisk for å innlemmes i Nasjonalbibliotekets samling. Behandlingen av personopplysninger til disse formålene er knyttet til oppgaver av allmenn interesse.

I den grad opplysningene er å regne som sensitive personopplysninger, vil behandlingsgrunnlaget finnes i forordningen artikkel 9 nr. 2 bokstav e (*opplysninger det er*

åpenbart at den registrerte selv har offentliggjort) og bokstav j (nødvendig for arkivformål i allmenhetens interesse, for formål knyttet til vitenskapelig eller historisk forskning eller for statistiske formål).

Behandlingen av personopplysninger i allment tilgjengelige dokumenter som skal avleveres til Nasjonalbiblioteket er forankret i lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelige dokument (pliktavleveringsloven) §§ 4a – 4c, og er dermed regulert i særlov.

Det er viktig at Nasjonalbiblioteket har adgang til å kunne fortsette å utføre sine oppgaver som normalt i henhold til kravene til ytterligere rettsgrunnlag i artikkel 6 bokstav e (behandlingsgrunnlag) og artikkel 9 bokstav g og j (behandling av sensitive personopplysninger). Nasjonalbiblioteket utreder dette nærmere og Kulturdepartementet støtter deres merknader.

Vi merker oss at adgangen til behandling av personopplysninger til arkivformål av allmenn interesse nå reguleres særskilt i forordningen og i lovutkastet. Vi støtter formuleringene, men påpeker behovet for å klargjøre nærmere hva som omfattes av "arkivformål i allmennhetens interesse" i forarbeider eller veiledningsmateriale.

I lovforslagets § 6 fremgår det at behandling av sensitive personopplysninger for arkivformål i allmennhetens interesse enten må ha særskilt lovhjemmel eller fylle kravene i § 6, 1. ledd bokstav a-d.

Behandlingen av personopplysninger til arkivformål i offentlige arkivdepot som er overført fra statlige eller kommunale virksomheter reguleres av arkivloven med forskrifter. For privatarkiv som er overført til offentlig arkivdepot, må kravene i § 6, 1. ledd bokstav a-d være oppfylt. Departementet har ingen innvendinger mot forslaget om at det også skal være et krav om tilrådning fra personvernråd giver i disse tilfellene.

Unntak fra registrertes rettigheter ved behandling av personopplysninger for arkivformål i allmennhetens interesse - lovforslagets § 14

Det fremkommer av bestemmelsen hvordan Justis- og beredskapsdepartementet foreslår å utnytte det nasjonale handlingsrommet for behandling av personopplysninger til blant annet arkiv-, forskning-, og statistikkformål. Kulturdepartementet er enige i de unntakene som er foreslått.

Retten til sletting (retten til å bli glemt) følger av forordningen artikkel 17, og unntaket fra retten til sletting der behandlingen skjer for arkivformål i allmennhetens interesse m.m. følger av artikkel 17, 3 d. Av pedagogiske hensyn burde dette unntaket også fremkomme av personopplysningsloven, eventuelt understrekes i lovproposisjonen. Slik § 14 i lovforslaget er formulert nå kan det se ut som om det er gjort unntak fra artikkel 15 til 21, men ikke artikkel 17.

Arkivlovutvalg

Kulturdepartementet har nedsatt et lovutvalg som har fått i oppdrag å gjennomgå arkivfeltet og skrive forslag til ny lov. Det fremgår av mandatet at utvalget skal påse at nytt lovforslag er i tråd med nytt personvernregelverk. Det vil også være relevant å vurdere om det er behov for klarere bestemmelser om behandling av personopplysninger i arkivsammenheng i særlovgivningen.

Kravet om personvernrådgiver

I høringsnotatet s. 66-67 beskrives muligheten for å ha en felles personvernrådgiver for flere mindre virksomheter i offentlig sektor. Det er noe uklart når det åpnes for dette. I høringsnotatet skriver Justis- og beredskapsdepartementet at det etter deres vurdering må adgangen bero på en funksjonell betraktning.

Kulturdepartementet har flere underliggende etater som er samlokalisert og som allerede samarbeider om å utføre administrative oppgaver. Kulturdepartementet legger til grunn at disse også – ut fra en funksjonell betraktning – vil kunne samarbeide og ha en felles funksjon som personvernrådgiver. Departementet legger også til grunn at det som hovedregel ikke vil være nødvendig å opprette egne, nye stillinger for å gjennomføre forordningen, men at funksjonen som personvernrådgiver vil kunne ivaretas av personale som allerede er tilsatt i etatene.

Med hilsen

Henning Henriksen (e.f.)
assisterende departementsråd

Kjersti Merethe Jahren Jovik
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer